

Theseus-julkaisuarkiston ohjausryhmän kokous 9 / 2013

Aika: Perjantai 27. 9. 2013.

Läsnä: Teemu Makkonen, puheenjohtaja
Kaisu Kinnunen, amk-opettajien edustaja
Tommi Pälli, amk-kirjastovirkailijoiden edustaja
Nina Hyvönen, Kansalliskirjaston kirjastoverkkopalvelut

Asiantuntijat:
Anna-Liisa Holmström, AMKIT-konsortio
Minna Marjamaa, AMKIT-konsortio
Samu Viita, Kansalliskirjaston kirjastoverkkopalvelut (sihteeri)

1. Kokouksen avaus

Avattiin kokous ja todettiin läsnäolijat.

2. Edellisen kokouksen muistio

Teemu Makkonen esitteli edellisen kokouksen muistion ja se hyväksyttiin. Muistion tarkastelun yhteydessä todettiin, että jos Theseuksesta Alephiin integrointi etenee selvittelyn osalta, siitä tulee olla hyvissä ajoin yhteydessä Kansalliskirjastoon (KK). KK:n täytyy varata resursseja Aleph-asiantuntijoilta integroinnin toteuttamista varten.

3. Järjestäytyminen

Valittiin kokoukselle sihteeriksi Samu Viita.

4. Toimintasuunnitelma ja taloussuunnitelma vuodelle

Pohdittiin Theseuksen markkinoinnin tarvetta ensi vuoden toiminnassa. Markkinoinnin tarvetta nähtiin erityisesti opettajien ja opinnäytetyön ohjaajien suuntiin, jotta tietoisuus opinnäytetyön julkaisemisesta otettaisiin huomioon jo ohjaamisvaiheessa. Markkinointia voidaan kohdentaa myös yritysten suuntaan ja kannustaa opinnäytetöiden teettämiseen. Markkinoinnissa painotetaan Theseuksen suuria latausmääriä ja AMK-opinnäytetöiden kattavuutta.

Lahden ammattikorkeakoulussa saatujen kokemusten mukaan opiskelijoille on syytä myös painottaa paremmin työn nettinäkyvyyden laajuutta, jotta se ei tulisi yllätyksenä julkaisemisen jälkeen.

Mainittiin myös, että Theseuksen mahdollisia laatuvaikuksia voi korostaa markkinoinnissa: Julkisesti verkkoon laitettavat työt lisäävät motivaatiota tehdä laadukasta jälkeä.

Todettiin, että toimintasuunnitelmassa tulee ottaa huomioon Finnan ja Theseuksen suhde. Onko syytä markkinoida ja brändätä Theseusta, jos Theseus on haettavissa Finnan kautta? Todettiin, että Theseus on muutakin kuin käyttöliittymä: Se on mm. paikka, johon opiskelija tallentaa työnsä valmistuttuaan ja että työ sijaitsee jatkossakin Theseuksessa, ei Finnassa. Theseukseen tullaan myös montaa eri reittiä, kuten hakukoneiden (yli 60% liikenteestä) ja linkkien kautta.

Mietitään, miten Theseus kannattaisi laittaa näkyviin Finnassa. Ohjausryhmä suosittelee, että Theseuksen olisi hyvä näkyä yhtenä kokonaisuutena siellä. On kuitenkin hyvä, jos kukin amk voi rajata haut myös vain omaan aineistoonsa hyödyntäessään Finnaa omien palvelujen ja sivustojensa yhteydessä.

Päätettiin, että Theseuksen pyritään tuomaan hyvin näkyville vuosittain järjestettävässä julkaisuarkistoalan suurimmassa kansainvälisessä Open Repositories -konferenssissa. Se järjestetään ensi kesänä Helsingissä. Theseus-rukkaset pyrkivät saamaan esityksen tai posterin tilaisuuteen. Lisää tietoa konferenssista tulee osoitteeseen:
<http://or2014.helsinki.fi/>

Päätettiin varata rahaa roll-uppeihin, Finnaan tuleviin graafisten elementtien suunnitteluun ja mahdollisesti muuhun kevyeen brändäykseen. Seurataan Finnan kehitystä ja pyritään samaan Theseus siellä hyvin näkyviin.

Pidetään kiiinni yhtenäisestä ilmeestä brändäyksen osalta, ei uudisteta ulkonäköä liiaksi ja pitäydytään samoissa värimaailmoissa, logoissa yms.

Theseusta ollaan kilpailuttamassa alkuvuonna 2014.

Rinnakkaistallentamista Theseuksessa ajetaan eteenpäin.

Teemu Makonen katsoo budjettia ja käyttää olemassaolevia tietoja 0,65 henkilötyövuodesta, sekä puheena olleista markkinointitarpeista.

5. Theseus-uudistus

Tallennussivu-uudistus etenee. Nykyinen tallennussivu siirtyy Seinäjoen ammattikorkeakoulun palvelimelta KK:n palvelimelle. Samalla yksityisen firman ylläpitämä sivusto korvataan uudella. Uudesta toteutuksesta on vastannut Priit Mägi.

Priit on toimittanut staattiset sivut KK:lle. Myös Concrete-alustalla toimiva versio on tuloillaan Priitiltä, mutta siinä on vielä joitain teknisiä ongelmia eri selainten kanssa. Pohdittiin, että staattiset sivut voisivat riittää hyvin tallennussivun tarpeisiin, eikä välttämättä Concrete-alusta tuo suurta lisäarvoa. Theseus-rukkaset voivat päivitysten osalta editoida myös suoraan HTML:ää, kunhan saavat KK:n palvelimelle tarvittavat

oikeudet.

Tallennussivut saavat osoitteen submissions.theseus.fi ja vapautunut www.theseus.fi annetaan julkaisuarkiston käyttöön.

Sovitaan siirtoaika uudelle sivulle Theseuksen DNS:stä vastaavan tahon, Metropolian kanssa, KK:n, Priit Mäen ja Theseus rukkasten kanssa. Tiedotetaan kentälle ajoissa. DNS-muutoksia varten Metropolia on ottanut vastuun Seinäjoen ammattikorkeakoululta. Minna Marjamaa selvitti Metropolian vastuuhenkilön DNS-muutoksien osalta, tehtävässä toimii Jani Kaljunen.

6. Theseuksen metadatan omistajuus

Finna-haravoinnin yhteydessä on noussut kysymys siitä, saako Theseuksen metadattaa käyttää muissa tietokannoissa.

KK on toiminut hiljattain välittäjän ja asiantuntijan roolissa kaupallisen toimijan ja Helsingin kaupunginkirjaston välisessä kiistassa siitä, saako kaupallisen toimijan ylläpitämästä datasta tehtyä tietokantadumppia julkaista. Tämän selvitystyön myötä on selvinnyt seuraavaa: Suomen lainsäädännössä on tietokantaoikeus. Sen nojalla yksittäisen tietokannan omistaja voi estää sen, että tietokannan tietoja ei käytetä muualla. Yksittäiseen tietueeseen ei kuitenkaan kohdistu tekijänoikeuksia metadatan osalta. Tämän perusteella siis opiskelijan antamat kuvailutiedot eivät ole tekijänoikeudellista materiaalia. Näin ollen on syytä olettaa, että Finnaan haravoinnillakaan ei ole esteitä.

CC-lisenssointia ei tunnisteta Suomen lainsäädännöstä. KK on sopinut Aalto-yliopiston kanssa, että he käyvät läpi CC:n suomennostyötä. Theseuksen metatietojen omistusoikeuksien osalta KK:n tekijänoikeusjuridiikkaan erikoistunut lakimies Pekka Heikkinen voi selvittää kokonaistilannetta. Asiasta ollaan yhteydessä Teemu Makkosen, joka tiedottaa asiasta eteenpäin Amkit-konsortioon.

7. Muut asiat

Kysyttiin saako Theseukseen linkityksiä ulkoiseen liiteaineistoon. Tämä on mahdollista tällä hetkellä tallentamalla osoite `identifier.url` -kenttään. Jatkossa suositellaan linkin laittamista `relation.uri` -kenttään, koska se on semanttisesti oikeampi tapa. Tällä hetkellä tuota kenttää ei kuitenkaan näytetä linkkinä käyttöliittymässä ja asia korjautuu vasta Dspace 3.2 versiopäivityksen jälkeen.

Nostettiin esiin, että taho, joka omistaa `theseus.fi` -domainin, pitäisi sitouttaa huolehtimaan domainin omistajuuden pysyvyydestä julkaisuarkiston käytössä. Kun nyt domainia hoitava taho muuttuu, on hyvä tarkistaa samalla, että asia on kunnossa.

Teemu Makkonen selvitti ohjausryhmän toimikaudet. Ne ovat 2 vuotta, mutta kuitenkin

enintään siihen asti kun uusi kilpailutettu palvelutoiminta aloittaa.
(AMK-kirjastonjohtajien kokous 8. 1. 2013).

Dspace 3.2 versiopäivityksen valmistelu pitkällä, mutta Theseukseen päivitys tehdään vasta jouluruuhkien jälkeisenä aikana, alkuvuonna 2014.

Mobiilikäyttöliittymää toivottu Theseukseen. Dspace 3 -versiossa on tuki sille, mutta käyttöliittymän käyttöönoton aikataulua ei ole vielä päätetty.

8. Seuraava kokous

2014 tammikuussa, Tampereella